

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ינון אזולאי

פ/25/6438

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תיקון – משך מעצר מרבי ועילות מעצר),
התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 13 בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13 –
- (1) בסעיף קטן (א)(1), במקום "ששחרור החשוד או אי-מעצרו" יבוא "שהחשוד";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(3ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בבואו לצוות על מעצרו של אדם לפי סעיף קטן (א), ישקול השופט גם את חיוניות המעצר."
2. בסעיף 16 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא :
- "(4) הבקשה לא תוגש אלא לאחר שקצין משטרה הממונה על החקירות בדרגת רב פקד ומעלה, אישר אותה בהחלטה מנומקת שתתועד בכתב בידי, ואם אין אפשרות לכך – תתועד בידי שוטר, ותצורף לבקשה; הוראות סעיף זה יחולו גם על עצור המוחזק בתחנת משטרה."
3. בסעיף 17 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "15" יבוא "7";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "30" יבוא "15".
4. בסעיף 21 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

"(3ד) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד), בבואו לצוות על מעצרו של אדם לפי סעיף קטן (א), ישקול השופט גם את חיוניות המעצר.

(4ד) בקשת מעצר לאחר הגשת כתב אישום לפי סעיף זה, תוגש באישורו של אחד מאלה, לפי העניין:

(1) פרקליט בדרגת מנהל מחלקה ומעלה, ואם אישר זאת המשנה לפרקליט המדינה – גם פרקליט בדרגת ממונה, אם היה התובע פרקליט בפרקליטות המדינה כפי שנקבע לפי סעיף 12(א)(1)(א) לחוק סדר הדין הפלילי;

(2) תובע שהוא קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה, ראש שלוחת תביעות או סגנו, שהתמנה לתובע לפי סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

5. תיקון סעיף 61 בסעיף 61 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "תשעה חודשים, ואם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני – תקופה המצטרפת כדי 18 חודשים" יבוא "ארבעה חודשים, אם ההליך נגדו מתנהל בבית משפט השלום, או תקופה המצטרפת כדי תשעה חודשים אם ההליך נגדו מתנהל בבית המשפט המחוזי";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון בשל אותו כתב אישום במעצר בפיקוח אלקטרוני, או במעצר בתנאים מגבילים כאמור בסעיף 48(א)(9), תקופה המצטרפת כדי שמונה חודשים אם ההליך נגדו מתנהל בבית המשפט השלום, או תקופה המצטרפת כדי 18 חודשים אם ההליך נגדו מתנהל בבית משפט המחוזי, ומשפטו בערכאה הראשונה לא נגמר בהכרעת דין, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה."

(3) בסעיף קטן (ג), במקום "לתקופה המצטרפת כדי תשעה חודשים, ואם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני – תקופה המצטרפת כדי 18 חודשים" יבוא "לתקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(1א)".

6. תיקון סעיף 62א בסעיף 62 לחוק העיקרי, במקום "לתקופה המצטרפת כדי תשעה חודשים, ואם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני – תקופת המצטרפת כדי 18 חודשים" יבוא "לתקופות האמורות בסעיף 61(א) ו-(1א)".

7. תיקון חוק העונשין, התשל"ז-1977², בסעיף 43, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:

"(ב) בבואו לגזור עונש מאסר על אדם, ינכה בית המשפט מעונש המאסר את תקופת המעצר שבה היה נתון; אם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, או במעצר בתנאים מגבילים כאמור בסעיף 48(א)(9) לחוק האמור, תנוכה תקופת המעצר מעונש המאסר ביחס של אחד לשניים."

8. תיקון חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982³, בסעיף 74(א), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר הנוגע לבקשת המעצר לפי סעיף 15(ג) ו-(ה) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, ולהעתיקו, ובלבד שאין באמור כדי לפגוע בחיסיון לפי כל דין."

דברי הסבר

במשך השנים האחרונות נרשם גידול עקבי במספר מעצרי השווא ומעצרי יתר בישראל. אף על פי שחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, שנחקק בשנת 1996 נועד להסדיר מחדש את דיני המעצר הנהוגים בישראל, נתוני המשטרה מראים עלייה בהיקף המעצרים – כ-38,000 מעצרים ב-1998 לעומת כ-50,500 מעצרים ב-2021 (נתונים סטטיסטיים של משטרת ישראל לשנים 1998 ו-2023). מעצרים אלו לא רק פוגעים באופן חמור בחירות ובכבוד העצורים, אלא גם עשויים לגרום להם נזקים אישיים, תפקודיים, פיזיים, נפשיים וחברתיים, המשפיעים גם על משפחתם וסביבתם. העלייה בהיקף השימוש במעצר עד תום ההליכים או החלטה אחרת (5,692 ב-1998 לעומת 17,560 ב-2021), עשויה לפגוע בהגינות ההליך המשפטי, למשל בהפעלת לחץ על הנאשם באופן העשוי להביא להודאות שווא. מעבר לכך, יש לכך השפעה מכרעת על תוצאות ההליך כך שעלולה להיות החמרה בענישה.

המצב החריג שבו עצורים שוהים במעצר חודשים ארוכים עשוי לפגוע במובנים נוספים: כלכלי – העלות הכלכלית היא משמעותית, כך שנדרשת פעולה למנוע בזבוז משאבים; חברתי – נמנעת האפשרות לבצע עם העצורים עבודה טיפולית שיקומית, באופן המאפשר להם לחזור למוטב.

על כן מוצעים מספר תיקונים: קיצור תקופות המעצר לצורך חקירה מ-15 ל-7 ימים, קביעת תנאים מחמירים להארכת מעצר והחמרת תנאי הסף למעצר עד תום ההליכים. עוד מוצע לקצר את משך המעצר המירבי עד תום ההליכים בבית משפט השלום לארבעה חודשים, לשם קידום יעילות ההליכים המשפטיים. בנוסף מוצע לנכות את תקופת המעצר מעונש המאסר כולל במעצר אלקטרוני ומעצר בית מלא. לבסוף מוצע, לאפשר לנאשם לעיין ולהעתיק חומרים שהוצגו בפני בית המשפט בעת הגשת הבקשה למעצרו.

הצעת החוק נועדה בכך להתמודד עם בעיית ריבוי מעצרי השווא, לשמור על זכויות העצורים ולהפחית את העלויות הכלכליות והחוקיות הנובעות ממגבלות על חירותם שאינן נחוצות. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/6401/25).

הצעת החוק זהה לפ/6401/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בטבת התשפ"ו (05.01.2026)